RADA MIEJSKA
w BIAŁEJ PISKIEJ
Plac Adama Mickiewicza 25
12-230 Biała Piska

Uchwała Nr XXXII/251/2017
Rady Miejskiej w Białej Piskiej
z dnia 21 grudnia 2017 r.

w sprawie **przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875), w związku z art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.)- **Rada Miejska w Białej Piskiej uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białej Piskiej.

§ 3. Uchwala wchodzi w życie z dniem podjęcia i polega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
inż. Marek Grabowski

RADA MIEJSKA
w BIAŁEJ PISKIEJ
Plac Adama Mickiewicza 2
12-230 Biała Piska

Załącznik do Uchwały Nr XXXII/251/2017
Rady Miejskiej w Białej Piskiej
z dnia 21 grudnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2018 - 2020

Biała Piska, 2017 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp 3

2. Uwarunkowania prawne realizacji programu 4

3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Biała Piska 4

4. Zasoby gminy 7

5. Cele programu 7

6. Założenia programu 9

7. Analiza SWOT 10

8. Harmonogram i plan realizacji zadań 11

9. Adresaci programu 12

10. Przewidywane efekty realizacji programu 13

11. Realizatorzy programu 13

12. Źródła finansowania.....13

13. Monitoring i ewaluacja Programu 13

14. Podsumowanie 13

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 jest dokumentem Gminy opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy dziecku i rodzinie.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna zaspokajająca podstawowe potrzeby swoich członków, a jednocześnie jest naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do ukończenia 18 lat. To w rodzinie kształtują się określone wzorce zachowania i poglądy na świat. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Wpływ czynników patologicznych czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, które nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów w sytuacjach kryzysowych.

Stosując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy mieć na względzie prawo dziecka do:

- wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną,
- opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej,
- powrotu do rodziny,
- utrzymywania kontaktów z rodzicami,
- stabilnego środowiska wychowawczego,
- kształtowania rozwoju uzdolnień, zainteresowań, przekonań oraz zabawy i wypoczynku.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi czy oczekiwaniami społecznymi. Dlatego też, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcjonalne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Realizowane w ramach programu zadania powinny koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Gminny Program Wspierania Rodziny przewidziany do realizacji na lata 2018-2020 jest odpowiedzią na potrzebę wsparcia rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Jego podstawowym celem jest stworzenie spójnego systemu środowiskowej pracy opiekuńczo-wychowawczej, dzięki któremu zwiększą się szanse dzieci na utrzymanie więzi z rodziną biologiczną. Zważywszy na tę potrzebę, w Programie uwzględnia się podjęcie działań: profilaktycznych, wspomagających i wspierających skierowanych na rodzinę biologiczną. Program promuje i wspiera działania mające na celu stworzenie jak największej liczby wykwalifikowanych instytucji mających na celu dobro dziecka oraz proces usamodzielnienia. Ważnym aspektem Programu jest poprawa jakości usług świadczonych przez instytucjonalną pieczę zastępczą poprzez osiągnięcie obowiązujących standardów w zakresie liczby i wieku dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

1. Uwarunkowania prawne realizacji programu

Uwarunkowania prawne programu i zadania w nim zawarte, które podlegać będą realizacji, są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych, tj.:

- w Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej;
- w Konwencji o prawach dziecka,
- w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- w ustawie o pomocy społecznej,
- w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym,
- w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Biała Piska

Tabela 1. Ludność w Gminie Biała Piska. Struktura demograficzna

rok	2014	2015	2016
Liczba mieszkańców	12119	12093	12017
Kobiety	6.092	6.087	6.044
Mężczyźni	6.406	6.288	6.197

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy

Rok	2014	2015	2016
Liczba rodzin korzystających z pomocy	932	879	815

Tabela 3. Najczęściej występujące przyczyny korzystania z pomocy MGOPS w Białej Piskiej

Powody	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Ubóstwo	776	762	709
Bezrobocie	706	686	618
Długotrwała ciężka choroba	137	120	116
Niepełnosprawność	107	110	112
Potrzeba ochrony macierzyństwa	76	73	67
Wielodzietność	73	71	66
Rodziny niepełne	65	65	61

Rodzinom niewydolnym wychowawczo i mającym problemy opiekuńczo-wychowawcze po rozeznaniu ich sytuacji może zostać przydzielony asystent rodziny, Zajmuje się on niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i bezpośrednią pracą z rodziną wieloproblemową. Powołanie asystenta rodziny w 2012 r. było zadaniem fakultatywnych dla

gmin. Natomiast zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 1 stycznia 2015 r. zatrudnienie asystenta jest dla gmin obligatoryjne. Asystent rodziny jest znaczącym elementem wspierania rodziny w środowisku.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta.

Rok	2014	2015	2016
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	18	19	23

Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny i wzbudzenie wiary we własne siły. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Głównym zadaniem będzie niedopuszczalne do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki za jego pobyt. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku 30%, a w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Należy podkreślić, iż w jednej rodzinie może występować kilka przesłanek uprawniających do korzystania z pomocy społecznej. Kolejną z nich jest alkoholizm, który często powoduje dysfunkcję i rozkład rodziny. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, która zaczyna się podstępnie, bez świadomości zainteresowanej osoby. Polega na niekontrolowanym piciu napojów alkoholowych i w znacznym stopniu upośledza podstawowe funkcje rodziny oraz zaburza rozwój wzrastających w takich rodzinach dzieci.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej rozpatruje wnioski o poddanie leczeniu odwykowemu. Poniżej została przedstawiona tabela obrazująca liczbą wniosków kierujących osoby uzależnione od alkoholu na leczenie odwykowe w latach 2014-2016.

Tabela 5. Liczba złożonych wniosków o leczenie odwykowe

Rok	2014	2015	2016
Wnioski do GKRPA o poddanie leczeniu odwykowemu	57	52	48
Wnioski skierowane do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia	32	18	21

Do połowy listopada 2017 r. już wpłynęły 83 wnioski do GKRPA o poddanie leczeniu odwykowemu.

Praca z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin jest bardzo trudna i długotrwała. Wymaga wsparcia i kontroli wielu osób i instytucji.

Dużym problemem występującym w rodzinie na terenie gminy Biała Piska jest także zjawisko przemocy w rodzinie. Oszacowaniu skali tego zjawiska służą dane dotyczące realizacji procedury interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie - „Niebieskie Karty''. W każdym z tych przypadków udzielono ofiarom przemocy daleko idącej pomocy ze strony wszystkich instytucji, których przedstawiciele uczestniczą w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach zespołów roboczych (pracownicy socjalni, pedagodzy, psycholodzy szkolni, dzielnicowi, kuratorzy zawodowi i społeczni, członkowie MGKRPA, pielęgniarki). Ofiary przemocy mogą skorzystać z pomocy poprzez umieszczenie ich interwencyjnie w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Olecku.

Problem przemocy od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości społecznej. Początkowo problem ten był marginalizowany i przemilczany. Stopniowo jednak zaczęto podejmować różne działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska. Przemoc w rodzinie, inaczej zwana „przemocą domową", to nie tylko przemoc fizyczna, lecz także psychiczna, seksualna lub ekonomiczna. Wbrew stereotypom ma ona miejsce nie tylko w rodzinach z tzw. marginesu społecznego, lecz także w tych dobrze sytuowanych, uważanych za normalnie funkcjonujące i występuje we wszystkich grupach społecznych.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2014-2016 wpływały zgłoszenia dotyczące występowania przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela obrazuje ilość założonych Niebieskich Kart w latach 2014- 2016.

Tabela 6. Liczba założonych „Niebieskich Kart'' w związku z występowaniem przemocy domowej

Rok	**2014**	**2015**	**2016**
Liczba Niebieskich Kart	58	74	96

Do połowy listopada 2017 r. założono już 99 „Niebieskich Kart" w związku z występowaniem przemocy domowej.

Zauważalnym problemem, który występuje na terenie gminy Biała Piska jest także samotne rodzicielstwo.

Najczęściej występują 3 typy sytuacji rodziny niepełnej. W pierwszym przypadku dziecko wychowuje samotna matka, ojciec wprawdzie istnieje, niekiedy nawet uznaje dziecko za swoje, ale nie utrzymuje kontaktu. Częściej jednak zaprzecza, że dziecko jest jego i latami procesuje się z matką. W drugim przypadku powodem braku ojca w rodzinie jest jej rozbicie np. separacja lub rozwód. Wreszcie powodem nieobecności ojca w rodzinie może być jego śmierć. Wyodrębnia się jeszcze typ rodziny zrekonstruowanej tzn. w rodzinie pojawia się ojczym, macocha lub dziecko adoptowane. Każda z tych sytuacji inaczej wpływa na dziecko, jego rozwój fizyczny, intelektualny i moralny. Rodziny niepełne napotykają na liczne trudności wynikające z braku warunków do zaspakajania szeregu potrzeb indywidualnych. Najdotkliwsze są kłopoty finansowe, które często powodują braki w zaspokajaniu potrzeb bytowych dziecka i rodzica. Sytuacja ta może być dużym obciążeniem psychicznym, a często ze względu na małą dojrzałość emocjonalną niektórych z rodziców przerasta ich możliwości i powoduje załamanie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci.

Tabela 7. Samotne Matki (dane sekcja świadczeń rodzinnych MGOPS)

Rok	2014	2015	2016
Liczba samotnych matek	46	47	43

Diagnozowanie i monitorowanie rodziny pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

3. Zasoby gminy

Program wspierania rodziny będzie służył realizacji polityki rodzinnej. Na terenie Gminy Biała Piska działania na rzecz dzieci i rodzin realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miejskim w Białej Piskiej,
- Gminnym Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej,
- Komisariatem Policji w Białej Piskiej,
- Zespołem kuratorskiej służby sądowej,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piszu,
- placówkami oświatowymi,
- placówkami służby zdrowia,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Piszu,
- świetlicami środowiskowymi,
- organizacjami pozarządowymi.

Działania jakie są podejmowane przez ww. placówki to m.in.: dowozy dzieci, pomoc finansowa, pomoc rzeczowa, dożywianie dzieci, wspieranie aktywności lokalnej, wsparcie psychologiczne, realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy, działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
Działania podejmowane przez ww. instytucje to zarówno poradnictwo, jak i konkretne usługi, które wspierają rodziny w zwalczaniu bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z nałogami, itp. Instytucje wspierające rodziny starają się stworzyć optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju dzieci oraz wychowywania dzieci w ich środowisku rodziny biologicznej.

4. Cele programu

5. 1. Cel główny Programu

Głównym celem programu jest **wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny**

5.2. Cele szczegółowe Programu

1. ***Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:***

1) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
2) pracę socjalną polegającą na rozpoznawaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym,
3) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

1) objęcie dożywianiem uczniów szkół na terenie placówek oświatowych,
2) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia obsługujących mieszkańców gminy Biała Piska,
3) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej.

3.Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

1) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania, bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
2) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności korzystanie z pomocy rodzin wspierających, które przy wsparciu asystenta rodziny pomagają w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych,
3) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawnego.

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązanie już istniejących poprzez:

1) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym z placówkami służby zdrowia,
2) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej – współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy Domowej,
3) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swoje przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
4) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,

5) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piszu, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

1) pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

1) udział w kampanii, których celem jest wzmocnienie rodziny j jej roli w społeczeństwie,
2) udział w projektach współfinansowych ze środków zewnętrznych mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

5. Założenia programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2018-2020.

Założeniami programu jest stworzenie wielopoziomowego wspierania rodzin poprzez działania, które mają służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawa sytuacji dziecka w środowisku lokalnym,
- wspieranie uczniom wymagających pomocy,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie działań profilaktycznych,
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

6. **Wsparcie rodziny na terenie Gminy Biała Piska**

Mocne strony	**Słabe strony**
dobrze wykształcona kadra, doświadczenie i wiedza we wsparciu rodzin, działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin, zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na budowanie efektywnych metod współpracy z rodziną w jej środowisku, dobre rozeznanie problemów i potrzeb środowiska lokalnego	brak rodzin wspierających, niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy miedzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, słabo rozwinięta idea samopomocniczości, bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, zjawisko marginalizacji społecznej (wykluczenie społeczne)
Szanse	**Zagrożenia**
możliwość pozyskania środków zewnętrznych, wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami wspierającymi rodzinę, wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina, wzrost świadomości dotyczącej wiedzy na temat wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny.	coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, większa skala zjawisk niepożądanych, brak świadomości problemów i nieumiejętność szukania pomocy przez rodziny zagrożone, niespokojność przepisów prawa oraz ich niedostosowanie do faktycznych potrzeb, wzrost kosztów utrzymania rodzin, uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia ubóstwa”

7. **Harmonogram i plan realizacji zadań :**

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji
1.	**Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.**	1. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, niewydolnych wychowawczo. 2. Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 3. Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywaniu Problemów Alkoholowych	2018-2020
2.	**Zapewnienie podstawowych potrzeb oraz bezpieczeństwa dziecka i rodzinie.**	1.Diagnozowanie środowisk rodzinnych-rozpoznawanie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich i zaniedbań względem dzieci. 2.Udzielenie pomocy finansowej, rzeczowej oraz dożywania dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej i bytowej przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. 3. Kierowanie dzieci i młodzieży na kolonie i obozy.	2018-2020
3.	**Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin**	1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego: -podejmowanie działań w ramach "Niebieskiej Karty" , - zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy. 2. Realizacja Procedury pomocy dziecku pokrzywdzonemu przemocą w rodzinie oraz Procedury postępowania pracownika socjalnego przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego	2018-2020

		zagrożenia życia lub zdrowia w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie. 3. Interwencja kryzysowa w rodzinie – zawiadomienie Sądu o nieprawidłowej sytuacji dziecka 4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencji ośrodku preadopcyjnym.	
4.	**Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny**	1. Współpraca MGOPS, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służby zdrowia, szkół, kuratorów, Sądu Rodzinnego, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji. 2. Doskonalenie kadry (szkolenie dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz innych specjalistów działających na rzecz rodziny). 3. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piszu, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej – podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	2018-2020

8. **Adresaci Programu:**

Odbiorcami powyższego Programu są:

1) rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie Gminy Biała Piska, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
2) rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

9. Przewidywane efekty realizacji programu

Przewidywanym efektem realizacji programu ma być:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- ograniczenia powstawania sytuacji kryzysowych rodziny i dziecka,
- zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodzin i jej członków,
- zapobieganie wykluczenia społecznego rodziny i jej członków,
- stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodzin,
- wnikliwe rozeznanie rodzin od kątem ich dysfunkcji, funkcjonowania i potrzeb,

10. Realizatorzy programu

Realizatorami programu są w szczególności:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej,
- Urząd Miejski w Białej Piskiej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Placówki oświatowe,
- Placówki służby zdrowia,
- Komisariat Policji w Białej Piskiej.

11. Źródła finansowania

Źródłem finansowania będą środki pochodzące z budżetu gminy Biała Piska, dotacji celowej, z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej oraz środki pozyskane z innych źródeł.

12. Monitoring i ewaluacja Programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej. Monitoring umożliwi wgląd w realizację działań oraz ocenę ich skuteczności. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę danych. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie Radzie Miejskiej w Białej Piskiej w terminie do 31 marca każdego roku sprawozdań z realizacji Programu zgodnie z art.179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

13. Podsumowanie

Zadaniem programu jest zapobieganie dysfunkcji rodzin poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę w taki sposób, aby samodzielnie potrafiła zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc instytucji powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności rodziny, jej uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych poprzez wzmocnienie rodziny i zasobów tkwiących w jej poszczególnych członkach.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodzin koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez wsparcia

i pomocy specjalistycznej może powodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować niekorzystnymi konsekwencjami. Ważne jest, by pomoc dla rodzin ubogich była bezpłatna.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej realizuje założenia gminnego programu wspierania rodziny poprzez współpracę z instytucjami pomagającymi rodzinie, gdyż tylko działania mające charakter ciągły, odbywające się we wszystkich środowiskach wychowawczych mają sens.

Efektem podejmowanych działań powinno być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ograniczenie patologii społecznych.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Należy położyć główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, wzmocnić działania profilaktyczne, doskonalić metody pracy z rodziną, współpracować z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, a jeżeli z analizy sytuacji w rodzinie wyniknie konieczność wsparcia rodziny poprzez przyznanie asystenta – zatrudnienie asystenta rodziny, którego zadaniem byłoby wzmocnienie roli rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy. Wskazane jest podejmowanie działań profilaktycznych i wspomagających.

Osiągnięcie efektów możliwe będzie dzięki interdyscyplinarnym działaniom wszystkich służb i organizacji działających na rzecz rodziny bowiem tylko takie działania stanowić będą kompleksowe działania.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
inż. Marek Grabowski